

ZONDAG 38

Het vierde gebod of de Nieuw Testamentische Sabbat

Psalm 84 : 1 en 2
Lezen:Hebreë 4
Psalm 122 : 1 en 2
Psalm 26 : 7 en 8
Psalm 43 : 3en4

Geliefden, het Woord des Heeren dat we u thans willen prediken is naar aanleiding van Zondag 38 van onze Heidelbergse Catechismus, vraag en antwoord 103.

Vraag 103: Wat gebiedt God in het vierde gebod?

Antwoord: Eerstelijk, dat de kerkedienst, of het predikambt, en de scholen onderhouden worden, en dat ik, inzonderheid op den Sabbat, dat is, op den rustdag, tot de gemeente Gods naarstiglijk kome, om Gods Woord te horen, de Sacramenten te gebruiken, God den Heere openlijk aan te roepen, en den armen Christelijke handreiking te doen; ten andere, dat ik al de dagen mijns levens van mijn boze werken ruste, den Heere door Zijn Geest in mij werken late, en alzo den eeuwigen Sabbat in dit leven aanvange.

Wij willen aan de hand van deze 38ste zondag spreken over de Nieuw Testamentische Sabbat:

1. In zijn diepe betekenis
2. In zijn heerlijke vorm
3. In zijn eeuwige voltooiing

Wij komen met de verhandeling over het vierde gebod terecht bij de openbare eredienst. In de voorgaande geboden heeft God ons gewezen op de zaak van ons hart, dat we God alleen zullen dienen, hoe we God zullen dienen, en dat we Zijn Naam zullen heiligen. Godsdienst is een werk van de Heilige Geest, is een zaak van ons hart. Maar hoewel het bij ons hart begint, mag het daar niet eindigen.

U weet, er zijn mensen, onder anderen liberalen, die zeggen: willen jullie christenen godsdienstig zijn, best, maar in de binnenkamer, niet op openbaar terrein. Niet in de vergaderingen van de staat of de provincie of de gemeente. Niet op de scholen. Godsdienst, dat is een privé zaak, binnen de muren van je eigen huis. Op openbaar terrein □ ieder zijn eigen zin □, daar is geen plaats

voor de godsdienst. Zo spreekt het Woord van God niet en zo kunnen christenen ook niet denken en niet leven, omdat zij vanuit de Schrift het gezag, de heerschappij, de alleenheerschappij van God erkennen in de hemel en op de aarde. Omdat wij belijden, dat Gods hand alles maakte en ook Gods hand alle dingen draagt en onderhoudt. Dat de Heere erkend wil worden, zowel in ons dagelijks bestaan, op politiek terrein, op het terrein van het onderwijs, net zo goed, als in ons hart en in ons huis.

Zo hebben we dan ook als christenen te bejiveren, dat de zaak van Gods koninkrijk, die door Gods genade in ons hart begint, ook naar buiten geopenbaard wordt. God heeft aan het wezen van de ware godsdienst een uiterlijke vorm verbonden en dat hebben we niet onder stoelen of banken te steken. Het is heel erg, als onder verdrukking en vervolging, die openbare zijde van de dienst van God niet gezien wordt. Als de Godshuizen worden omgebouwd tot musea, of gesloopt en als de christenen in hun woningen moeten vergaderen, zonder dat men samenkomt op de plaats des gebeds, waar men als met één stem de Heere verheerlijkt en de noden van kerk en wereld voor Gods aangezicht neerlegt, maar ook waar men die eeuwige verwachting koestert op God, dat Hij eens, als de satan gebonden zal zijn, voor eeuwig zal regeren in de hemel en op de aarde.

Wat is het een bange tijd geweest, toen ook in ons vaderland de christenen onder bedreiging van brandstapel en moordschavot in het geheim samenkwamen. Om samen uit de Bijbel te lezen, om samen te bidden, om met gevaar van hun leven samen psalmen te zingen. Wat is het een bange angstige tijd geweest. De catacomben getuigen ervan, hoe dat in het begin van de christelijke kerk de behoefte aan het Woord van God zo groot geweest is, dat men de brandstapels en het geworpen worden voor de wilde dieren trotseerde, om samen te komen om het Woord Gods te horen en te bidden, de kinderen te laten dopen en het Heilig Avondmaal te vieren. Sommigen hebben het met hun leven moeten boeten, dat ze tot zulke samenkomsten kwamen.

O, laten wij dan als zonen en dochters der reformatie deze dingen niet klein achten. Laten we ons opnieuw bezinnen, wat God ons gegeven heeft in de openbare eredienst, die centraal moet staan op de dag des Heeren, de dag, die de Heere aan Zijn Naam heeft geheiligd en waar het in het vierde gebod inzonderheid over gaat. Het gaat over de heiliging van de Sabbat, dus niet zo zeer over het rusten op de zondag. Want daar willen de socialisten ook nog wel van horen. Daar wil de liberaal en de communist ook nog wel van horen. Men is in de dagen van de franse revolutie er toe overgegaan om elke tiende dag tot een rustdag te maken. En in Rusland heeft met het in vroeger dagen geprobeerd om de rustdag totaal af te schaffen. Maar zelfs daar, waar het ongelooft hoogtij viert, kan men Gods scheppingsorde, niet uit het hart van de mensen bannen.

Men is in arren moede toch weer terug gekomen op het houden van die zevende dag. Al heiligt men die dag niet, men wil toch die dag rusten. Men

heeft zelfs met het natuurlijk verstand begrepen, dat de mens niet eindeloos door kan arbeiden. Dat het ritme Gods in de mens niet straffeloos gebroken kan worden.

Vergeet niet, de Sabbat was er al vóór de zondeval. De Sabbat is niet een noodzakelijk gevolg van de zonde, maar behoorde bij de schepping. God heeft zes dagen gewerkt en de zevende dag heeft Hij gerust. Natuurlijk, we hebben het als kinderen al geleerd op de catechisatie, niet omdat God moede was van scheppen, want hoe zal de schepper van de einden der aarde moede of mat worden? Maar God rustte van de arbeid. Dat rusten van de arbeid, was niet een dag niets doen, maar dat was een Zich verlustigen in het werk Zijner handen.

Dat is nu ook het doel, waarom de Heere zowel onder Oud- als Nieuw Testament, de rustdag gehouden heeft. Dus, daarin wordt bij de kiem de gedachte afgesneden, dat de Zondag lekker een dag voor ons zou zijn. Een dag, waarop 's morgens de wekker niet hoeft af te lopen. Een dag, waarop die ijzeren wet van: half acht gaan de deuren van de fabriek open of half negen de deuren van het kantoor; nu even achter ons gelaten wordt en waarop we eens lekker kunnen doen, wat we zelf willen. Waar we nu eens uit kunnen rusten van de vermoeienis van: heel de week gewerkt te hebben; en nu aan niemand rekenschap behoeven te geven van ons doen en laten op de Zondag.

Nee, dan hebben we èn van de arbeid niets begrepen èn we hebben ook van de rust niets begrepen. Want als we zo arbeiden, dat we die zevende dag of die eerste dag nodig hebben om eindelijk onze moede ledematen eens een keer tot rust te laten komen, dan zijn we slaven van ons werk geworden. Zo wil God niet dat wij werken. Hij wil dat we arbeiden, maar Hij wil niet dat we zo arbeiden dat we 's zondags doodmoe er bij neervallen en zeggen: Gelukkig, nu heb ik eens een dag om uit te rusten. Hij geeft het Zijn beminden als in de slaap. Als u die zes dagen zo hard moet lopen, dat u de zevende dag, buiten adem in de kerkbank neervalt, dan dient u in uw arbeid niet God, maar de mammon.

Zo wil God niet dat ge werkt. Snijdt dan de helft van uw werk maar af en beproef me nu hierin, zegt de Heere of ik u niet opendoen zal de sluizen van de hemel en u zegen afgieten van boven. Want uw hemelse Vader weet, dat u kleding en woning nodig hebt. O, zoek toch eerst het koninkrijk Gods. Als we zo moeten werken, dat onze tong op de schoenen hangt na zes daagse of vijf daagse arbeid, dan is er iets ten aanzien van de zondag niet in orde. Dan hebben we de rust niet verstaan die er over blijft voor het volk van God.

Dan zijn we wel aan het werk, om iets te kunnen bereiken, maar we werken niet "vanuit de rust". We werken niet "vanuit het geloof". Daarom worden we vaak in de week zo moe, omdat we de zondag niet verstaan hebben. O, verstonden we toch eens wat de zondag was, wat de Sabbat was, wat de rust was. Die rust zou haar glans afstralen over ons ganse leven. Nee, de luiaard zal verscheurde klederen dragen en de hand van de vlijtigen zal gezegend worden, maar er is een groot verschil tussen vlijtig arbeiden en tussen slaven

en draven, waar het lichaam en de ziel onbekwaam onder worden om het koninkrijk Gods en zijn gerechtigheid te zoeken.

De rust, waarmee God rustte op de zevende dag zou u kunnen vergelijken met de rust die een moeder geniet, wanneer zij in zwoegende angst haar kindeke heeft ter wereld gebracht en stralend van vreugde haar kleine in de armen neemt en rust van alle doorgestane moeite. Het is de rust van de overwinning, de rust van het nieuwe leven. Het is de rust die de ziel doet glanzen in de lichtglans van de verlossing, die door Christus Jezus is. Zo heeft God gerust. Hij zag alles, wat Hij gemaakt had en ziet het was zeer goed. Zo wilde Hij, dat de mens na Zijn arbeid, gelijk ook de rust zou ingaan. Totdat Adam al werkende, die zevende dag tot een rustdag hebbende, zou ingaan in de eeuwige rust en het al de dagen van zijn leven Sabbat zou zijn.

Maar u weet het, door die verschrikkelijk val is niet gebeurd, wat zou gebeuren, indien hij staande gebleven was in de arbeid, die hem niet moeilijk viel. Maar onze eerste vader en wij in hem hebben die andere weg gekozen, die de duivel ons influisterde. Wij hebben, toen we het konden, Gods geboden niet geacht, maar zijn van het heilspoor af gegaan. En nu heeft God, niettegenstaande al onze zonden, toch die Sabbat laten bestaan. Hij heeft hem onder het Oude Testament ingevlochten in het genadeverbond. Daar was onder het Oude Testament iets schaduwwachtigs in die Sabbat.

't Is waar, ook Gods kinderen konden onder het Oude Testament met de zesdaagse arbeid, de zevende dag, de rust niet verdienen. Maar het was toch wel zo, dat, zolang onder het Oude Testament de rust niet was aangebracht door het offer van Christus; de dienst van God onder de wet heenwees naar de rust die komen moest. Het was toch zes dagen werken en de zevende dag rusten. Die op de zevende dag niet rustte, aan het einde van het werk, die zou in de rust niet ingaan. Want de man, die hout sprokkelde op de Sabbat, die moest gedood worden. Hij verbrak de rust, hij verbrak het offer van Christus. Hij verloochende de rust, die er is door het bloed van de Heere Jezus Christus. Dat moet u goed in het oog houden. Anders zegt u: dat is ook wat, die man haalde daar een paar houten uit het bos om een vuurtje te maken en die moest gedood worden. Ja, daar lag een diepe achtergrond achter. Die man wilde in de rust niet ingaan, die wilde niet van Gods genade leven. Dat heeft Israël ter nauwernood begrepen. Nee, ze hebben het vaak helemaal niet begrepen. 't Is u straks voorgelezen uit Hebreë 4. God heeft ze gebracht in het diensthuis van Farao, opdat ze verlangen zouden naar de rust, die er overblijft voor het volk van God. Maar hebben ze het begrepen? Ze hebben er niets van begrepen!

In de woestijn zeggen ze: waren we maar in Egypteland gebleven, waren we maar in het diensthuis gebleven. Dan zegt de Heere: Veertig jaar zal je rondzwerfen en iedereen van 20 jaar oud en daarboven, zal sterven in de woestijn. Ze zijn in de rust niet ingegaan; ze hebben gehunkerd naar de vleespotten van Egypte. Toch heeft God Zijn belofte niet verbroken, maar heeft ze ingebracht in het beloofde land. Daar hebben ze het weer niet begrepen, daar hebben ze Kanaän gezien als de rust, terwijl de Heere het land

gegeven had als een voorbeeld van de rust die "elders" is. Dit aardse Kanaän, was een sacrament, een symbool van het hemelse Kanaän.

Abraham heeft het verstaan. Abraham heeft als vreemdeling gewandeld en hij verwachte de stad, die fundamenteen heeft, waar de rust voor eeuwig is. Maar het volk van Israël in Kanaän heeft het niet verstaan. Dat zegt Paulus in Hebreë 4 tegen de Joden, die hunkeren naar Kanaän, die hunkeren naar stad en tempel. Dan zegt hij: Jozua heeft ze niet in de rust ingebracht, God heeft door David reeds gesproken van een andere rust. Zo blijft er dan een rust over voor het volk van God.

Dat is de "rust des geloofs" in het offer van de Heere Jezus. En wanneer die rust, onze ziel tot rust brengt, dan mogen we al de dagen van ons leven die eeuwige Sabbat in dit leven reeds aanvangen. Rusten van al onze zonden, dan mogen we al de dagen van ons leven, vanuit die rust, arbeiden. Ach, wat konden we het toch goed hebben, als we dat toch zagen, als dat onze gedurige betrachtning was, als we daaruit leefden! Als zo onze arbeid stond in het teken van die verborgen omgang met God, als we ons door Zijn hand lieten leiden en als we in Zijn wegen wandelden, gewis dan zou onze vrede zijn als een rivier en onze gerechtigheid als de baren van de zee. Tot die rust, wil de onderwijzer ons brengen, als een dienaar van Christus. Hij zegt: dat is het, wat in het vierde gebod beloofd wordt, waarnaar gewezen wordt, wat bevolen wordt. Want al heeft Israël dan niet verstaan, wat God met die rust bedoelde, God heeft toch voor die rust gezorgd, langs een omweg. Nu niet meer door zes dagen werken en dan rusten, maar Hij heeft ingegrepen en langs een wonderlijke weg toch die rust aangebracht in de nieuwe mens, de laatste Adam, Jezus Christus. Vandaar dat wij niet meer de zevende dag hebben, zoals het onder het Oude Testament was, onder de dienst der schaduwen, onder de bediening des doods.

Maar toen het Nieuwe Testament gekomen is, toen heeft God Zijn nieuwe orde daar gesteld zoals we lezen in Rom.4:5; Doch dengene, die niet werkt, maar gelooft in Hem, Die de goddeloze rechtvaardigt, wordt zijn geloof gerekend tot rechtvaardigheid. Nu is die dag, de dag des Heeren, de eersteling der dagen. Vanuit die rust mogen we gaan arbeiden.

Zo begint de onderwijzer te spreken in onze tweede gedachte. Namelijk van de heerlijke vorm waarin we deze rustdag mogen houden. Hij begint te zeggen, God gebiedt in het vierde gebod ten eerste dat de kerkedienst of het predikambt en de scholen onderhouden zullen worden. Dat schijnt de onderwijzer dus bijzonder belangrijk te vinden.

De mannen van de reformatie hebben een helder inzicht gehad in de zondagsviering en hebben zich niet vermoeid met een lange lijst van geboden en verboden. We zouden verwachten dat ze ons nu eens haarfijn uit de doeken zouden doen, wat je nu op zondag zoal mag en wat je op zondag zoal niet mag. Ze gaan dit voorbij. Ze zeggen: Mens houd op, daar hebben we geen tijd voor om over te praten. Onze zondag is te kostelijk om hem te vermorsen met al deze strikvragen en al deze haarkloverij. De dag des Heeren is teveel

gevuld met hetgeen dat we u nu zullen gaan zeggen, dan dat we zelfs maar toe zouden komen aan al die vragen van een bange ziel, van: mag dit en mag dat. Ten eerste: de kerkedienst of het predikambt moet onderhouden worden. Hier hebben ze dus bijzonder zwaar aan getild. Dit is een vorm van de eredienst, van de godsdienst door God gegeven. Aan het begin heb ik gezegd: Godsdienst is een zaak van het hart, een zaak van de Heilige Geest. Wij kunnen geen godsdienst maken, maar de eredienst, de openbare eredienst, de kerkdienst is een zaak van ons. God heeft ons die opgedragen. Natuurlijk onder de leiding en door de drijving van de Heilige Geest. Maar toch zo, dat het een zaak is, die door ons verricht moet worden. De kerkedienst, is een gave van God aan de mensen, aan Zijn gemeente, aan Zijn kudde.

Denk eens aan landen, zoals China en nog andere landen in de wereld, waar een kerkedienst niet onderhouden kan worden. Waar de eenzame gelovigen, zo ze een bijbel hebben, zich alleen buigen over het woord van God. Ik weet, ook daar zal de Heere Zijn kudde, die andere schapen, onderhouden en ook daar zal Hij ze weiden en drenken. Maar het is toch wel erg. Er is toch een ontzaglijk gemis, als men niet in het openbaar kan samenkomen, als men de sacramenten niet bedienen kan. Als de ambten, die Christus in Zijn kerk heeft ingesteld tot wasdom van Zijn gemeente, niet ingesteld kunnen worden. Dat is ook gevoeld in de strijd tegen de romeinse keizers in het begin van de christelijke kerk. Toen de christenen samenkwamen in de catacomben en in de spelonken van de aarde, verborgen voor het oog der mensen, waar ze hun leven feil hadden om samen te komen rondom het Woord van God.

Daar getuigen de dagen van de reformatie van. Hoeveel verga-deringen van Gods kinderen zijn niet bloedig uiteen geslagen? Hoeveel mannen en kinderen hebben het niet met de dood moeten bekopen omdat ze samenkwamen om Gods Woord te horen en de sacramenten te bedienen? O, de dienst van God, de kerkedienst is zo goedkoop geworden en daarom zien we ook op vele plaatsen, dat er zo'n ontzaglijke verwaarlozing is van de kerkedienst. God heeft er ons tot hiertoe, dat wil ik toch ook tot roem van Gods genade zeggen, voor bewaard. Maar ook wij hebben de wacht te betrekken, want het zelfde kwaad ligt ook aan de deur van ons hart, als we zeggen: waar staat dat nu in de bijbel, dat je twee keer op een zondag naar de kerk moet gaan? Je kan toch net zo goed thuis de Bijbel lezen en je knieën buigen?

Geliefden, laat ons de onderlinge bijeenkomst niet nalaten, heeft Paulus tot de Hebreëen gezegd. God heeft de kerkedienst bevolen! Daar heeft Hij Zijn ambten ingesteld. Daar wil Hij inzonderheid wonen, glorieus rijden op het witte paard van Zijn overwinning en zouden wij dat dan verachten? Zouden we niet met spanning der ziel samenkomen en de kerkedienst onderhouden?

Dan denk ik niet alleen aan het naarstig opkomen naar de kerk, maar ook aan het onderhouden van de openbare eredienst door onze gaven. Het in stand houden van de kerkedienst, het onderhouden van de armen, dat hoort er allemaal bij. Laten we dat ook als een taak zien, dat we ook zondags, degenen

die de gelden in Christus Naam inzamelen voor de armen, maar ook voor de openbare eredienst, niet met een fooi afscheppen. Maar dat we werkelijk iets wegleggen op de eerste dag der week, in de hand van Christus. We moeten in de eerste plaats zeggen: Dit is voor de Heere. Dat is tot onderhouding van de kerkdienst. Er staat: òf het predikamt, niet èn het predikamt. Men heeft de kerkdienst gezien, inzonderheid in het teken van de bediening van het Woord. Niet alsof de kerkdienst zou opgaan in de predikdienst van het Woord, maar toch de predikdienst, het predikamt is het voornaamste in de samenkomst van de gemeente.

De kerk is niet een vergadering, waar over het een of ander onderwerp gediscussieerd kan worden. De kerk is niet een vergadering, waar de een of andere man of vrouw wel een lezing kan houden over een actueel onderwerp. Maar de kerk is de vergadering van de leden van Christus. Waar Christus Zelf spreekt, proclameert, afkondigt van de hemel door de mond van Zijn knechten. Wee, dan ook de prediker die iets anders doet, dan het Woord van God ontvouwen; als hij de gemeente misschien vermaakt, de gemeente misschien boeit, de gemeente misschien alle actualiteiten vertelt, die in de krant te lezen staan onder het wereld gebeuren, maar het zijn stenen voor brood als hij niet doet wat God hem bevolen heeft, namelijk Zijn Woord, het Woord van God verkondigen. Daarbij leeft de kerk, dat is de spijze van onze ziel.

En de scholen onderhouden worden. Dan denkt Ursinus, blijkens zijn verklaring, aan de lagere scholen. U moet niet in de eerste plaats en inzonderheid denken aan de theologische school en de academie. Hij denkt ook duidelijk en zeer nadrukkelijk aan de scholen, waar onze kinderen vanaf hun zesde jaar onderwezen worden. Voor menig kind is, hetgeen hij op de christelijke school geleerd heeft, het zaad der wedergeboorte geweest. Prikkel en nagel, diep ingeslagen van de Meester der verzamelingen. De scholen, Ursinus noemt ze: kweekhoven van de gemeente van Christus. Daar worden de kinderen toebereid als kinderen van God. Zo behoort het te zijn. Het ganse onderwijs behoort doordrenkt te zijn van de leer der zaligheid. De autoriteit van het Woord hoort beslag te leggen op alle gele-dingen van het leven. Dat hebben de kinderen te beseffen, reeds op de scholen.

Gelukkig zijn we, als we onderwijzers en onderwijzeressen hebben, als we scholen mogen hebben, waar aan deze eis beantwoord wordt. Laten we aan hen gedenken, ook in onze huiselijke gebeden, dat onze kinderen daar de vrucht van het onderwijs mogen oogsten, tot de uitbreiding van Gods koninkrijk, opdat het nooit aan dienaren des Woords ontbreken zou. Zo heeft ook Ursinus dat erbij vermeld, opdat dus die jonge kinderen, wijsgemaakt in de weg der zaligheid, van jongsaf een lust zouden hebben om ook in de gemeente van God te mogen dienen en het Woord van God te mogen verkondigen en al zo gaande gemaakt zouden worden om de kerk van Christus op de aarde te dienen.

Die scholen, die moeten dus onderhouden worden. Alhoewel het waar is, dat

we op dit moment weinig financiële steun behoeven te bieden aan onze scholen, omdat die uit de algemene middelen grotendeels betaald worden; daarom is er toch steun nodig. Ik zou zeggen, misschien temeer steun nodig in onze gebeden, in onze huisgodsdienst, ook in het spreken met onze kinderen, over hetgeen ze daar horen en ze daar mogen leren. Dus inzonderheid op de Sabbat, de kerkedienst en de scholen onderhouden en dan inzonderheid op de Sabbat, dat is op de rustdag, tot de gemeente Gods naarstig komen.

Tot de gemeente Gods, lees wat er staat, er staat niet: naar de kerk komen. Natuurlijk, dat is het ook, dat mag u ook wel zeggen, maar die kerk, dat is dan niet het gebouw, maar dat is de gemeente Gods. Gij zijt de kerk. Gij zijt de gemeente. Gij zijt de leden van Christus. Tot de gemeente van God naarstig komen, tot de kudde, die de Heere Zich uit deze wereld vergadert. O, dat doet niets daarvan af, dat er onder die gemeente Gods, velen zijn die hun hart aan de Heere niet geven. Dat er vele onbekeerden zijn, ongelovigen, dat doet aan het feit niets af, dat de gemeente Gods samenkomt. Zo heeft Paulus de gemeente van Rome aangesproken en de gemeente van Korinthe en de Kolossenzen aangesproken en ook daar waren ongelovigen, ook daar waren hypocrieten, ook daar waren dieven en moordenaars en doodslagers en hoereerders. Toch is die gemeente, daarom de gemeente Gods en die gemeente komt samen en daar hebben we ons te begeven tot de gemeente Gods.

En dan staat er: daar hebben we "naarstig" toe te komen. De redeloze schepping heeft die rust niet nodig, de zon draait altijd door en al wat in de wereld is, beweegt zich altijd zonder rust, maar de mens is naar Gods beeld gemaakt. De mens heeft van God een dag gekregen om van zijn aardse arbeid te rusten. De mens is creatuur, de schepping is redeloos, maar de mens is als een werkmeester over de schepping gesteld. De schepping is instrument en de mens bespeelt het instrument. Daarom heeft God de mens de Sabbat; de rustdag gegeven. En we mogen inzonderheid op die rustdag tot de gemeente van God naarstig komen.

Dat heeft in de eerste plaats ten doel om het Woord van God te horen. Dat is dus het hoofd-element van de eredienst. Het Woord van God, dat Woord lezen, dat Woord zingen. Op dat Woord de hand des geloofs leggen en dat Woord horen. Horen met het oor der ziel. Daarom moeten we samenkomen. Kom, leeft er ook iets van die begeerte, als de dag des Heeren is aangebroken? Is er ook iets van die spanning in ons hart; ik zal horen wat de Heere spreken zal? Dus niet in de eerste plaats luisteren of die dominee het mooi zegt, of die ouderling goed of minder goed kan lezen. Maar in de eerste plaats, wat zegt de Heere? Ik weet zeker, als u ergens geroepen werd naar een plaats, waar de notaris een akte voorlas of een papier, waarin een erfenis zou worden voorgelezen, waar uw naam in stond, ik weet zeker, dat u met uw hand aan uw oor ging zitten om te horen, hoe hoog het bedrag was en wanneer het u ten deel zou vallen. En ge zoudt u helemaal niet ergeren aan die stem van die man. Dat zijn nog maar tijdelijke goederen.

Geloof u niet, als ge naar Gods huis kwam met de verwachting: hier is God, hier spreekt God tot verloren zondaren; hier zegt God hoe ik zalig kan worden, hoe ik voor eeuwig van de straf ontheven kan worden, hoe ik gelukkig kan worden, hoe ik door het bloed van Christus kan worden rein gewassen, hoe ik eeuwige vreugde kan krijgen, gelooft u niet, dat al die bijkomstige dingen zouden verdwijnen als sneeuw voor de zon? Dat we het allemaal op de koop toe zouden nemen? En dat dit de hoofdzaak was: hoor ik de Heere, hoor ik de Stem van God, hoor ik ook mijn naam uit het boek des levens noemen? Geloof u niet, dat onze kerkgang dan nooit meer eentonig en nooit meer vervelend zou zijn? Geloof u niet, dat, kennende den Heere, de mildheid van Zijn gaven en de rijkdom van Zijn genade, er geen kerkdienst voorbij zou gaan of er zou wel een hapje brood en er zou wel een slokje water zijn voor een hongerige en voor een dorstige ziel? O, denk niet klein van God; Zijn gaven zijn groot, Zijn genade is groot; Zijn liefde is menigvuldig.

Kom, heb dan geen harde gedachte van Hem, sluit dan uw oor niet toe, sluit uzelf niet buiten. God sluit u niet buiten. Al staat ge er buiten, dan nog roept God u toe: O, alle gij dorstigen, komt tot de wateren en gij die geen geld hebt, komt koopt en eet (Jes.55:1). Al was u zo onbekeerd dat ge al de zonden van Adams nakroost op uw ziel saamgebonden vond, dan nog spreekt God tot u van vergeving en ontferming. Komt dan, zegt de Heere, en laat ons tezamen richten. Al waren uw zonden als scharlaken, Ik zal ze maken wit als de sneeuw, al waren ze rood als karmozijn, Ik zal ze maken als witte wol. Om Gods Woord te horen, de Stem van de goede Herder, Die uitgaat om het verlorene te zoeken. Om van die ene Naam te horen, die onder de hemel gegeven is om zalig te worden. Daarin heeft God ons verteld, wie Hij is, voor ons arme, ongelukkige en in onszelf verloren zondaren.

En de sacramenten te gebruiken. Die zijn onlosmakelijk aan het horen van het Woord verbonden. U kunt niet in waarheid het Woord horen en de sacramenten laten voor wat ze zijn. God heeft die sacramenten gegeven om ze te gebruiken. Al de gelovigen, de kleinen met de groten, de zwakken met de sterken. God heeft het geboden. Die de sacramenten niet gebruikt, ontheiligt niet alleen de Naam des Heeren, maar is ook een Sabbatschender en doet niet wat God op de Sabbat geboden heeft. Er is een zeer nauw verband geweest, vanaf het begin van de christelijke kerk, tussen het komen tot de gemeente des Heeren en tussen het deelnemen aan de sacramenten. Nooit hebben de Apostelen willen weten van het een wel en het ander niet. Wel belijdenis en niet dopen? Wel dopen, niet aan het avondmaal? Deze drie zijn onlosmakelijk aan elkaar verbonden. Zonder geloof kunt u God niet behagen. Noch in het doen van belijdenis, noch in het dopen van uw kinderen, noch in het komen tot de heilige dis. Wie deze drie vaneen wil scheuren, die scheurt de waarheid uiteen.

O, het moge ons opnieuw gaan wegen. Daartoe heeft God de Sabbat ingesteld. Om God de Heere openlijk aan te roepen staat er. Daar zijn de samenkomsten van de gemeenten voor. Dan zijn de profeten en de

profetessen voorbidders voor een verloren wereld, voor de andere schapen die van deze stal niet zijn. Om onze eigen noden gezamenlijk als met één stem voor het aangezicht van God uit te roepen. Denk erom, als de voorganger, als de dienaar des Woords bidt, dan doet hij dat niet vóór u, maar dan doet hij dat mèt u. Opdat gij met zijn gebed zou instemmen, uw hart zou verenigen en we samen als met één stem God, de Heere onze zonden zouden belijden en in ootmoed smeken om Zijn genade en de kracht van Zijn Heilige Geest om te wandelen in het spoor der gerechtigheid. God de Heere openlijk aan te roepen.

Het is groot, als u thuis een plaats hebt, een binnenkamer waar ge uw knieën buigt en waar ge God, Die in het verborgen ziet, aanroept, maar het is nog groter als u samen met de gemeente des Heeren als met één stem God mag verheerlijken. Samen te belijden: we hebben God op het hoogst misdaan en we hebben God ook samen te loven en te danken; die God, Die ons de ongerechtigheid vergeeft, Die onze krankheden geneest, Die ons leven verlost van het verderf, Die ons kroont met goedertierenheid en met barmhartigheid. De Naam des Heeren openlijk aan te roepen en de "arme" christelijke handreiking te doen.

Al is het waar, dat we niet vele armen onder ons hebben, die noodzakelijk ondersteund moeten worden, om te kunnen leven, bedenkt dan dat er duizenden en millioenen armen zijn in deze wereld, die ook door de weg van de evangelisatie en van de zending op ons pad geplaatst zijn. Al leven die armen, dan niet hier, ze leven in de Baliemvlei of in andere delen van Indië of van Nieuw Guinea, van Nigeria of Zuid-Afrika of overal in de wereld, waar de nood zulks eist. Dat we dan christelijke handreiking zullen doen. De wereld is ook nogal bezig om allerlei acties tot vervulling van allerlei nooddrift op touw te zetten. Maar vergeet het nooit, de wereld doet het op een wereldse wijze, daar geeft de mens aan de mens, door de mens, humanisme. Maar op de zondag, wil God dat de gelovigen, de christenen christelijke handreiking zullen doen. Dat wil zeggen, dat we het vanuit God door de hand van Christus zullen doen.

De diakenen, zijn dienaren van Jezus Christus, ze vormen de hand van Christus. Wat ge van uw gaven afzondert en zij inzamelen, dat legt ge in de hand van Christus. Dat geeft ge Christus, omdat Hij u verlost heeft. Niet met vergankelijke dingen, goud of zilver, maar met de prijs van Zijn bloed. Dat is uw levend dankoffer, waaruit de vrucht van Gods genade blijken moet. Denk daar eens om. Ook al ziet niemand, wat u in de collectezak doet, denk er eens om, u legt het in de hand van Christus. Dan zal Christus het ook zegenen, dan zijn het Zijn gaven. Zo leven christenen, zo doen christenen een christelijke handreiking. Zo zal het koninkrijk Gods en de Naam van God verheerlijkt worden en zullen de armen God prijzen, omdat ze uit de schatten van Zijn genade bediend worden.

En ten tweede: Dat ik al de dagen mijns levens van mijn boze werken ruste, den Heere door zijn Geest in mij werken late, en alzo den eeuwigen Sabbat in

dit leven aanvange.

Zingen wij eerst nog Psalm 26 de verzen 7 en 8.

Ja, zegt u, was het dan al de dagen maar zondag, als het dan zo is, dat we in die blijdschap, al knielende voor God de rust mogen ingaan, die er overblijft voor het volk van God. Was het dan alle dagen maar zondag. Dat kan zegt de onderwijzer. Ja, zo moet het zijn, dat ik al de dagen van mijn leven van mijn boze werken "viere". Vieren staat er in de oude vertaling, hier staat ruste van mijn boze werken. Dat "vieren" is toch wel mooi, ik zou het willen laten staan. U weet allemaal wel, wat er mee bedoeld wordt. Van mijn boze werken viere, daar zit iets in wat, die jongen doet met zijn vliegertouw. Hij laat die vlieger al verder weggaan. Hij viert het touw en hij gaat al hoger en al hoger, al verder bij hem vandaan. Zo, staat er, dat ik al de dagen van mijn leven van mijn boze werken viere. Die boze werken al verder van mij af. Elke dag dichter bij God en elke dag verder van mijn boze hart, wat zou dat mooi zijn, wat zou dat heerlijk zijn. Steeds verder, dat kan!

De deuren van dit huis gaan straks weer dicht, maar de deur naar de genadetroon van God is morgen ook open en dinsdag en woensdag. En als we nu vandaag hier geluisterd hebben en als we nu vandaag hier de stem van God gehoord hebben en als we de beloftenissen des Heeren gehoord hebben, dat Hij de dorstige drenken zal uit de fontein van het water des levens om niet, dan is er morgen ook een poort. Een poort, waardoor we de dag mogen binnengaan. Een poort, waardoor we het moeitevolle leven mogen binnengaan. Een poort, waarin we in rust en vrede onze arbeid mogen verrichten. Ook al is dat om der zonden wil dan met zweet vermengd. Ook al kost het dan vaak veel inspanning en moeite en veel verdriet en worden we vaak zo moe van die dagelijkse arbeid. Dan blijft er toch een rust over. Ook morgen, een rust voor het volk van God. Een rust voor degenen, die de inhoud van de rustdag verstaan hebben. Voor de mensen die het begrepen hebben, die het geloofd hebben, dat er een rust is die verkondigd wordt. Niet door onze werken, maar door de zwoegende arbeid van Hem, Die in onze plaats wilde staan. Die de dood heeft gedood, Die het recht Gods is onderworpen geweest en Die Zijn ziel heeft uitgestort in de dood.

Dat is, dat is de poort des Heeren, die wordt niet meer gesloten. Daar zal 't rechtvaardig volk door treên, ook maandag en ook dinsdag. Om daar te beginnen. Een onwaardige, een mens die het niet kan, die het niet heeft, en die het niet weet. Steunende, vertrouwende, kracht puttende, schuilende bij Hem. Ach, gelooft u niet, dat de arbeid gemakkelijker zou gaan? Gelooft u niet, dat we meer overwinnaar zouden zijn? Gelooft u niet dat we meer koning zouden zijn; los van het stof, opwaarts naar de hemel, naar de heerlijkheden, die Hij in het vooruitzicht heeft gesteld? Gelooft u niet, dat wij meer geloven zouden? Uw hemelse Vader, Die voedt de musjes, gaat ge die niet zeer veel te boven, gij kleingelovigen? Of wie van u kan met bezorgd te

zijn één el tot zijn lengte toe doen? Indien God het gras des velds, dat heden is en 's avonds in de oven geworpen wordt en de leliën, die tussen het gras groeien zo heerlijk bekleedt, zal Hij u niet veel meer kleden gij kleingelovigen?

Ten tweede, dat ik al de dagen van mijn leven van mijn boze werken viere. Afstand nemen, steeds verder afstand, ook van die ijdele zorg, die ons van het heilspoor doet dwalen. Dat altijd maar moede worden in ons slaven en graven en draven. Dat kunnen ook boze werken worden, als ze ons beletten de vrede met God te vinden. Als ze ons beletten adem te scheppen in het midden van onze dienstbaarheid. U weet wel, die gekochte akker, die vijf juk ossen, die getrouwde vrouw. Op zichzelf goed, maar wanneer ze de gang naar God, naar boven, naar de vrede, naar de rust in de weg staan, dan zijn het boze werken. Dan liever van alle schepselen afgaan, dan maar enigszins tegen de wil van God doen. En de Heere, door Zijn Geest, in mij laten werken.

Kan dat? Kan ik God laten werken? God is toch soeverein. Ach, ik begrijp het ook niet; maar ik geloof, dat het waar is wat God zegt. Ik kan niet bidden zonder de Heilige Geest en ik kan niet voor God leven en ik kan niet komen, zonder Zijn trekkende kracht en toch zegt God, dat ik bidden moet om de Geest. En toch zegt God, dat ik komen moet, als een hongerige en als een dorstige en als iemand die het niet heeft, en als iemand die het niet kan. Komt tot de wateren. Hoe het mogelijk is; ik weet het ook niet. Maar dit ervaar ik altijd, wanneer ik dan kom, daar gaat soms heel wat aan vooraf, maar dat ligt aan mij, wanneer ik dan kom, arm en hulpeloos en uitgebeden soms en me verlaat op die mogendheden des Heeren, dan bemerk ik altijd weer, dat God niet liegen kan. Dat Hij met Zijn Heilige Geest in mij werkt.

Weet je, wat ik wel ervaar, wat ik wel kan? Ik kan die Geest tegenstaan, ik kan die Geest zelfs uitblussen; ik kan God bedroeven. Dat is, wanneer ik de zonde vasthoud, wanneer ik de wereld naar me toetrekt, zoals die jongen zijn vlieger; het tegendeel van laten viere, laten gaan. Al verder weg, liefst uit het gezicht. Het tegendeel daarvan is: naar me toehalen. En als ik de wereld naar me toehaal, 's zondags, dan heb ik ook in de week geen rust, dan ligt mijn arbeid onder de vloek, dan moet ik het zelf doen. Dan ben ik een slaaf, want die de zonde doet, die is een slaaf van de zonde, staat er in de Bijbel.

Het kan anders, het moet anders, God wil het anders. En het is door de onderwijzer nadrukkelijk op het hart gebonden. De Heere door Zijn Geest in mij laten werken. En alzo, dat doende, altijd maar laten viere, die zonde. Ik weet het, het is moeizaam, het gaat niet gemakkelijk, het gaat niet zomaar. Ik weet het. Maar waar staat het in de Bijbel dat het gemakkelijk moet gaan? Waar staat het, dat het zomaar moet gaan, of dat het eenvoudig moet zijn?

't Is een strijd, een strijd op leven en dood. Maar het is ook waar: wie volharden zal tot het einde, die zal zalig worden. En Hij, Die een goed werk in u begonnen heeft, Die doet u hongeren en dorsten, Die doet u reikhalzen naar die rust, Die doet u uitzien naar dat Elim. Want dat geeft God toch, de zondag als een Elim in het midden van het strijdperk van dit leven? O, hoe

hunkert onze ziel, als we Gods stem in Gods huis gehoord hebben, om daar altijd te mogen zijn.

Er zijn wel tijden, dat we wensen, dat we over mogen gaan uit deze aardse eredienst naar de eeuwige tabernakel om storeloos het loflied te mogen voortzetten, daar, waar geen tranen meer zijn zullen, waar geen zweet meer aan onze arbeid kleven zal, waar de zes dagen van deze wereld voorbij zullen zijn en waar de eeuwige Sabbat hier aangevangen, daar mag worden voortgezet, waar geen inwoner meer zeggen zal: Ik ben ziek. Dan zullen daar de blijde zangers staan, de speelliên op hun harp en cimbel slaan en binnen u al mijn fonteinen wezen. Amen.

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.